

učiteljskih pripravnicah, ustanovila se je velika šola in mnogo nižih in srednjih šol za kmetijstvo, katere so dobivale in dobivajo še vedno izdatne podpore od vlade. Priporočam torej, da se predlog vzprejme.“ Predlog se soglasno z živiošklici brez razgovora odobri.

(Dalje prihodnjič.)

Podučne stvari.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

82.

Mrtvo morje.

Čudno morje ti je mrtvo morje! Kar nam pripoveda sv. pismo v I. knjigi Mozesovej o tem tajinstvenem morju, pa ob poginu mest v dolini Sidimskeje, vse to so do dobrega potrdila novejša raziskovanja. Veda se popolnoma vjema z razodenjem. Mrtvo morje je pregrozni spominek, ki nam pripoveda, kako je udaril Bog izprijen rod.

Od Jeruzalema do mrtvega morja bi bilo osem ur hodá, ako bi se spustili kar naravnost, ali ker se mora zaradi strmih gora narediti ovinek na Jeriho, toraj se potrebuje vsega vkup dvanajst ur. Naša karavana je odrinila z Jeruzalema velikonočni torek ob devetih. Pri vratih sv. Štefana sta nas čakala dva dobro oborožena beduinska načelnika ali šejka. S previdnosti smo ju naprosili za spremljevalca po njunem kraju. Zajahali smo v Oljsko Goro ter si jo ogledali. Po vzhodnem rebru smo se spustili doli v Betanijo, kjer smo pogledali grob Lazarjev. Prišli smo k vodnjaku, kateremu velé „pri apostolih“, potem smo hiteli na Jeriho. Solnce je nemilo žgalo v teh golih apnenikih. Vsi zdelani smo slednjič srečno dospeli v dolino Jordanovo ter si postavili šotore ob Elizejevem studencu. Lep večer je bil, ki ga ne pozabim kmalu. Blizo nas je kipela v viš ogromna in strma gora Karantanija, s katere je razkazoval hudič Gospodu veličastvo sveta, in pred nami se je smejala živo zelena hosta, v katerej so drobile tice pevke. Po vrhu, da se popolni ta groznoromantiška slika, napravili so Beduinci pri svetlobi bakelj svoj ples. Naslednjega dne smo prišli v treh urah do Jordana, kjer smo obstali in počivali. Čez poldrugo uro smo bili pri mrtvem morju.

Najpreje naj navedem na kratko novejša znanstvena raziskovanja. Mrtvo morje je bilo več stoletij nepreiskan in skrivnosten kraj ljudem. Groza je prišla človeka samo če je pomislil nanj. Niso je raziskovali, vsak se je ogibal velikih nevarnosti, ki so spojene s takim raziskovanjem. Vrh tega niso imeli primernih brodov, brez njih pa ni misliti na vsestransko znanstveno raziskovanje. Prvi v našem stoletju je obhodil peš vzhodno ebrežje mrtvega morja severonemški učenjak Setzen. Za njim je prišel Burkhardt, in še drugi drzni potniki in

raziskovalci. Irec Costigan se je 1835. l. uže vozil po mrtvem morju. S sredozemnega morja si je dal prepeljati mal brod in spustil se je z enim samim spremnikom na zloglasno morje. Ali smeli mož je drago plačal vožnjo. Obolel je vsled prehude vročine, presilnega napa pri vesljanju, in vsled pomanjkanja hrane. Z največo težavo se je pririnil na severno obrežje, in kmalu umrl v Jeruzalemu. Dve leti pozneje sta poskušala dva Angleža, da preiščeta mrtvo morje. Na močnem in z vsemi potrebščinami previdenem brodu sta se spustila na slano vodo. Videti je bilo, da jima bode raziskovanje dovoljno uspevalo. Ali čez osemnajst dni so ju popustili vsi Arabci, na katerih pomoč sta se oslanjala, in ni jima kazalo drugo, kakor vrniti se in znanstveno raziskovanje ustaviti.

(Dalje nasiednjič.)

Nasledki „šnopsa“.

(Dalje.)

Ko po malem presledku godci zopet zaškripljejo, se mlado in staro, veliko in malo, kar bilo je nazočega zopet v plesnem kolobaru zavrti; poželjivi pogledi švigajo sem ter tja brez presledkov; ustá vsem pa so polna pohujšljivih in grdih besed. Vrag na peči kar strpeti več ne more; zakadi se raz peči med plesalce in se sam med njimi in žnjimi vred prav po vražje okolu vrti. „Dobil sem, kar sem iskal“, zahrohotal se je na vse grlo.

Ni mu bilo več mar nečistemu vragu se nazaj v pekel podati; ostal je na svetu in še dandanašnji hodi po vseh nespodobnih, pohujšljivih in razbrzdanih plesih, katerim pokrovitelj je sam; nove pohujšljive, prepovedane in celo iznajduje svete cerkvene obrede zaničujoče plese, ter tako mlade in stare ljudi po mestih in deželi v mreže svoje lovi in za svoje peklenko kraljestvo pripravlja.

Ta nesramni vrag naselil se je s „Plahtačevo plesno šolo“, in prvim javnim plesom v polnem pomenu besede tudi v Zalesje, rekel bi, da stalno. S tem pripomočkom je od tedaj naprej nedolžnost, čistost, pravo moralično in bogoljubno življenje zaleške mladine in drugih odraščanih zakonskih, kakor tudi splošni blagostan zaleškega prebivalstva z pomočjo „prokletega šnopsa“ neizrečeno vničeval, tako, da je bila groza in strah.

Pisalca teh vrstic bilo je popotovanje njegovo o svojem času tudi v lepo Zalesje zaneslo. Bil je tam ravno takrat tak javni ples.

Na svoje lastne oči videl je, kako se je skupna molitev nekega Bogu posvečenega reda v ostudnem plesu zaničevala, kar so navadno le nekateri plesalci izvajali, a drugi jih pa gledali in se jim porogljivo z raznimi zaničujočimi opazkami na vse grlo odobraval. To bogokletno počenjanje se je pa toliko časa vrstilo, da so slednjič vsi nazoči plesalci in plesalke na vrsto prišli. Ko se je ta bogokletna burka do konca izvršila pohvalila sta Plahtač in njegova Beta vsak od svoje